

Sy-li spěwał,
Pilnje džětał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džětaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh či khmana
Žiwnosć je,
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřěw će! F.

Gserbifke njeđželske łopjeno

W Budyschinje

21. januara 1934

Bauzen

3. njeđžela po Łjjoch kralach.

Scjenje kwi. Jana 1, 45—51.

Tak husto hacž so w Božim domje šhromadźujemy, trojake staranje ho bu pschinježemy, staranje wo kwoj lud, wo kwoju zyrkej a wo kwoje žiwjenje.

„Šhto móže i Nazarethu dobreho pschicž?“ tak Nathanael džesche, a hdnž mějesche tež pschicžinu sa tajke praschenje, dyrbesche pak tola spósnacž, so my cžlowjekoj nje móžemy pucže twaricž, po kotrychž Bóh i cžlowjekam pschicž. Runje w šazpiwanym Nazarethu je po Božej woli Messias dorostł. Tohodla dyrbimy, hladajo na pschicžod kwojeho luda, dobreje nadžije bncž: Hdžěž Bóh i ludom po jenym pucžu wotkynjenn kónž nje dozpije, tam po druhim pucžu pyta, so ho dopjelni: „Ka tych, kiž bydla w cžemnym kraju, kwečži ho jažnje.“ Njeh lud na Bože wjedženje kěđžbuje, potom pónaje wón kwečžo Božich pucžow a da Bohu cžesč.

Tež hladajo na zyrkej, cžezke praschenja psched nami stej. Wšicžto tajke praschenje ma kwoje prawo, ale škónčnje je sa zyrkej jenož jene nusne: „Sslužba Filipa i pólstwowom: „Bój i Jesužej!“ So w šhromadźinje wěrijaznych jedyn druhého sa ruku wošmje a te Khrystužej wjedže, so by kłowo wot Khrystuža žiwe bylo, to je to jene, šhtož je nujne!

To wšicžat je jenož móžno, hdnž kmy kami kražnosč kwojeho Boha w Khrystužu Jesužu pónali. So bychmy pak Božu kražnosč widželi, i tomu trjebamy cžiche hodžiny.

Hdnž njedyrbi we wšicžem, šhtož nětko wonkach ho stanje, naša duscha wumrěčž, trjebamy žohnowanje cžichich hodžinow. Pola wulkeho luda wěšo nicžo njeplačja, hu, kaž praja, šhubjene hodžiny. Ně, cžim bóle naše

žiwjenje džělo je w šhawnosčzi, cžim bóle duscha pokoja a wodnahnjenja trjeba. Potom je w našim žiwjenju něšcžto, šcžtož budže hakele wěcžnosčž šjewicž, hewak mamy, kaž Jesuž praji, kwoje myto precž.

W cžichej hodžinje i Bohom je Nathanael wjele šhonił. Tamna hodžina, hdnž běsche pod figowzom, běsche sa njeho hižo pucž i Jesužej. Přjedny hacž Jesuža šetka, běsche wón se kwojim Bohom kam, a hdnž běsche sa njeho tehdy hišcžje wšicžto cžemne, duscha kěbi po kwečle žadašche, a pólstwowo Filipa jemu kwečžo pschinježe.

Dženka njemóžemy Jesuža namatacž, khiba so jeho pytamy w jeho kłowje. Kał dyrbja wěricž, hdnž nje klyšcha! Bože kłowo klyšcžecž a cžitacž je pucž, so bychmy kražnosčž toho Knjesa widželi. Hdnž je Jesuž w Nowym šakonju křezdžicžcž, rózknny kamjeń, je Jesuž pak runje hladajo na šary šakon prajił: „Pytajcžje, wobhońcžje ho w pižmje, pschetož wono je, kiž wo mni kwečži!“ A sa naš placži to, šcžtož je Jesuž prajił. Šary šakon wostanje Bože kłowo sa naš!

Přenje, šcžtož Nathanael pschi Jesužu šhoni, bě to: Jesuž cžlowške wutrobny šnaje. Tomu drje ho džiwasche, ale jako bě šhonił, so bě Jesuž w jeho wutrobje cžitał, wón kwojeho Šbóžnika namata. Tón Knjes, w kotrehož blisčosčzi ho cžlowjekoj na kwoje hrěchi dopomnichu, cžini jich tež hnadneho Boha wěstnych a wodawa jim hrěchi. Cžehimy dale i Jesužom! Wón wšcžudžom a na kóžde waschnje hubjennym kražnje pomha, i nimi cžerpi a jich nusu škónčzi. Njeh Knjesowa kražnosčž do našeho žiwjenja nuts kwečži, so bychmy ju džej wote dnja pschego lěpje šhoniłi a jónu wrócžo hladajo na kwoje žiwjenje wušnali: „Widžichmy jeho kražnosčž!“

Šamjeń.

W.

W nowym lécze.

Twař o moja duřha, twař na Boha,
 Wěra Zemu řluscha, pomoz sa wřchěch ma.
 O Božo Ty, našch Knjes wěcznje řy!
 Tebi čzeř wřchu damy, Ty nam pomhař řy!
 Ty dobroh' wjele nam čziniř řy,
 Wumohř naš řy ř hele, budž řhwaleny!

Twař o moja duřha, twař na Boha,
 Wěra Zemu řluscha, pomoz sa wřchěch ma.
 W Bořy jeno wěczna radořč je,
 Bože řwjate mjeno wořtař řwjeczene!
 Trojenicřkeho řo dzeržimy,
 Wótza njebjeskeho my dźečzi řmy!

Twař o moja duřha, twař na Boha,
 Wěra Zemu řluscha, pomoz sa wřchěch ma.
 Hlaj řlónzo hnady nam ř njebjesam
 Řiřcze řwěczni tudy na pucz zuřbnikam.
 Wřchomóznemu řo doměřmy!
 Knjesej najwřchřchemu čzeřč dawajmy!

Twař o moja duřha, twař na Boha,
 Wěra Zemu řluscha, pomoz sa wřchěch ma.
 Ssmjercz bliže dže, mjesa wěcznořcze,
 Hnady čzař řo minje, řwěta wjecřor dže!
 W najwřeřchim řtrařche, najwěřcziřche,
 Wukhowanje našche Wřchomóznny je!

Twař o moja duřha, twař na Boha,
 Wěra Zemu řluscha, pomoz sa wřchěch ma.
 Zuřobniřy my na řwěcze řmy,
 A Bohu dom přchińcz wřchitřy řebi řadamy;
 Wěřjaza duřha ma Sbořnika!
 Boži raj jej řluscha přches řesuřa!

Twař o moja duřha, twař na Boha,
 Wěra Zemu řluscha, pomoz sa wřchěch ma.
 Kucze pominy řo řemřki běh —
 Štórřba wřchitka řhinje, — našch měř řesuř je!
 Hdyž řónz ma řařořč, řnyř, nuřa wřcha,
 Wřchindže wěczna radořč! Wóh řhwalbu ma!

J. W.

Nowe lěto — nowe řlubjenja — nowe řapocřatki.

Pod tutnym napiřmom řtajiřmy tu 7. januara 3. řařu a řlubichmy, řo čzemy ju dopjelnicz, a řapocřachmy tař we našchim ludu wobnowjecz něřcho, řchoř je nuřne wobnowicz: njedželu řwjecřicz. Handrij Sejleř nam řa to řłowcřko řobu da.

Dženřa je 3. njedžela lěta. Sswědczi jena řaž druha ř tuřch řřoch řa to, řo řmy řwoje řlubjenje dopjelniři, řo mějeřche řapocřatki teř pokracřowanje, haj pořtup? Ssmny njedželu řwjecřili we řwojim domje a Bořim domje wěrnje a prařweje a dořtojnje? — —

Dženřa něřko dalřcheho! Njemóžemy a njechamy řo ř jenyřm řpokojicz. Čzemy tola řwěru wukonjecz prawa a přchiřřluschnořcze, řotrež mamy! Čzemy řluřicz Bohu a wótzneřmu krajeje najlěpje! S čzim to?

Dořyřa ř tym, řo řchěřcziřenjo řmy, — a tohodla teř modlerjo! Modlerjo! Sso modlicz po řchěřcziřjansku řěka: Wutroba wěřjazeho řchěřcziřjana řěczni ř njebjesřkim Wótzom — a řěczni tař řaž lube dźečzo tu ř lubnym našom řěczni.

Šcho čzny přěcz, řo řu tu řlubjenja a řapocřatki nuřne? Wbo je w twojim domje wřchědnje modlitwa, domjaza nutnořcz? Spěwařch rano řwoju modlitwu? Spěwařch ju wjecřor? Spěwařch ju je řwojimi lubnymi, je řwojim domom?

Řchěřcziřjanski dom njeje bjes modlitwy řadny jenicřki džen! Řchěřcziřjan řo modli řořdn džen! Handrij Sejleř je nam řpěwař, řař a řo řchěřcziřjan niř jeno rano a wjecřor řpěwa modlitwu, ale teř wob džen, a je mjes druřim nam prařik:

„A řřař ertow w haju,
 Na wodach, na poli
 Čzeřč Božu řaspěwaju
 We nowe ř radořczi.

Teř čřlowjek něřko řtawa
 A řwój hřłóř pořběha,
 Džař, wjeřřchny, Tebi dawa
 So nowu hnadu ma.“

A řařo wob džen:

„Sso mjeřwi řemja wubudžena,
 Džen wřchitkim džeřo přchitaje,
 A řczerpnny, ř čzeřczi Bořoh' mjena,
 Na řwoju prošu čřlowjek dže.

O Knježe, řřeknje, pomhaj něřko,
 Šřhil ře mni hnadne wobliczo,
 řa řřabny porucřam Čzi wřchitko,
 Njeřch by řo derje radžiko.“

A wjecřor:

„Sswój dom a řachod řlónzo řnaje,
 Džen hařcha ř mucřnym řwjatořom,
 Čzeřč Božu řynczo muřřka hraje
 A čřlowjek řhwal ř řěřluřchom.“

Wbo řcho čzemy my čřlowjekojo hewař a dořyřa, řř „řmy w čzařu“, řř „my pař nimamy čzař“, řřchcze mjenje „řnjeřimy my na čzařu“? My řmy tola je Sejlerjom jeneje myřle, hdyž wón řpěwa:

„Dokelž jeno řmy tu duřy,
 Niczo teř nej našche tu,
 Tuž řo porucz Bořej ruřy
 S wěřpořnej myřlicřku!“

A tohodla řmy čzinyřjo mjena a řłowa: „řchěřcziřjan, řchěřcziřjanka“ a hřoncřka:

„Modl řo a dži po Bořej řchczeřzy,
 Čziř řwěru, řchoř ty čziniřč mařch!“

Hody po hodřoch.

řwjecřesche řerbřte towařřtwo „Čřornobóh“ w Dřeřřđžanach řobotu řřoch řralow pod pňchnym řwěřlyřm hodownym řchořmom. Pňřhne, w narodnej drařcze běchu řobuřtawři a dźečzi, wořebje pňřhne běchu maře holcřki w licřkatnyř řapicřkach. Raž pěřne řiwe řlanki řo wone řibachy. Wřchěřřyda řnjes řěř Kowař pňřchitomyřch lubje witařche. Spěwařmy řhromadnje řpěw „Čřicha nóz, řwjata nóz“, řořdn po řwojim jařřtu, Sserbjia řerbřřy, Něřny něřřny, a běchmy tař řjenje řjednoczeni. — Se řawodom bě wuřtup na jewiřchcřu. Šłětna

herbsta holcška, Elsa Schusterez i Banez pola Driježdžan, wurupi a pšchednješe i jažnym dobrym wurafom: „Boža nóz“.

Běšche hluboko do nozj a tołsta czma.
Eswjata knježesche czisčina,
A ludžo we komorkach spachu.
Tež na pastwach we Bethlehemje
Spachu kruw a wowečički;
Eswěrnj pastyrjo stražowachu.
A hlej, jažnosć pastyrjow wobkwešli.
„Sso njebojče!“ jich jandžel postrowi,
„Wulke wješele budž wšchudže!
Tu nóz staj jandželkaj pšchinjełoj
Esynka wam i njebiež na rukomaj
Do Bethlehemema do hródže,
Staj položiloj jeho łahodnje
Do kłina mlodeje maczerje.
Džicze tam a pohlejče!
Tón kynn wšchěch ludži Sbožnik je,
Spinka czischinko we žlobje na kynnje,
To wšchěm ludžom powědajče!“ —
A w mróczelach spěw rjenje klinczele,
So wšchitka wołnošć brinczele:
„Haleluja, haleluja,
Čješč budž Bohu we wšchěch,
Słoty měr budž na semi!“ —
A jeniczka hwězka ho sybola. —

Bohaty pšchilest ju mytowasche. Džeczi hrachu hodownu hru a tuta ho tež spodobasche. A nětko pšchindže herbški „Rumpodich“, kiž wšchitke džeczi bohacze wobdari. Dorosčenym pak sarišowar k. Arnoscht Zakař sajmje pšchednoschowasche „Wo šwěrnosći Eserbow k statej a knježestwu, wošebje k herbštemu“. Wón džěle wróćo do 16. lětitotka a powědasche, tak bě kurwječich Jan Jurij II. spěchowar herbškeho naboženšeho pišmowstwa, khwalesche herbškeho dragunarja Petra Böhmera, kiž bě 1799 pola Wetzlara Franzow sam kanonu wšak. Sa tule smužitocš bu jeho wobras na schalku molowany sa kralowiki dwór; posdžišcho bě schalka we wšchelakich musejach, stóncznje je ho šhubila. Esamo Franzowsojo hu jedyn herbški polk „Eserbskich mjažorubarjow“ mjenowali. Eserbaj běštaj tež wojakaj, kotrajž na Düppelšte nazyppj měch półwa nješestaj a póđla žiwjenje šhubišhtaj. W revoluziji 1848/49 kwala sakške wojerške stawišny wošebje herbških wojakow šwěrnosć. Haj, Eserbja džěladu šbožo a nješbožo se šwojim kralom, to powědaju nam tež wšchelake herbške, ke kralej wotpóžłane deputazije pod wjednistwom wótczinzow Smišcha, Jakuba, Kuczanka atd. Esnyšachmy, tak je šebi kral Albert Eserbow wažik. Je jich rěč nawuknył. Przynzojo hu šebi se herbškimi kłankami hrati a hu herbškeho wučerja měli. W lěče 1863 je kral Jan a 1905 pošledni kral Bjedrich August III. Eserbow wopntak. To bě mnoho sajmaweho a čješčowazeho sa Eserbow. Hordžicž móžemy ho na našch wótzow. Móžno njeje, wšchě te drobnoštki tudy wopřicaj.

Tež dženyšichi Eserbja šwěru sa šwojim wjednikom Hitlerom steja. To praji nam pěšeń, kiž je knjes Jurij Schewczik-Komorowski na Domowinskej šhromadžišnje pšchednjeł. Bohaty pšchilest tež tu pšchednoschowarja mytowasche.

Wošebje naž wulzy knježa i jich wopntom počješčichu. Tak běšche jeho kral. wyšok. markhrabja Bjedrich Christian šwojeho šastupnika knjesa generala D'Byrna pošłak. Dale bě pšchitomny k. generalny wyšchšchi lékař dr. Hopf. Tutón čješ-

ny wopnt nam pošasa, so šebi kralowšta šwójba hišchče dženska Eserbow wulzy waži, šchtož tež je šłowow gen. D'Byrna šknyšachmy. Běškowj muž mjes tym pšchindže a džěčjom pěšt do wóczłow mjetasche. Tuž dyrbjachu čjeknyč. W nozj drje hu potom wo herbškim rumpodichu šonili. L.

„Bóhanške“.

Kak jara mamy my šchesczijenjo byč, žyli, wěrnj šchesczijenjo byč, a tak jara ma kóždy na šwojim měštnje šchesczijan byč, wo tym šo čzi jažni, hdyž šknyšchšch: Čzi wołoko profěšora Bergmanna-Dipščanskeho a čzi wołoko dr. Krausy, kotryž měješche tamny roshorjazny pšchednoscht w Barlinje, hu šwojemu nabožnemu wučženju a škutfowanju to mjeno „póhanške“ pšchšwojili. Woni wuhotuja pšchednoschki, kotrež jednaja wo „póhanško-nabožnym hibanju našeho čžaža“. Prof. Bergmann šam budže rěčecž wo „póhanškej nabožinje“. W debattach budža, tak šo wosjewja, „šnaczi theologojo a šastupjerjo Němskich šchesczijanow“ rěčecž. —

Póčnožno-germaniške hibanje šo potajkim bóle a bóle hiba. Šchtož šo tež hibacž dyrbi, šmy my šchesczijenjo. My šchesczijenjo, to njerěka: duchowni, ně to rěka: my wšchitzy, kiž my čžemy šchesczijenjo byč, my wšchitzy, kiž my wěrimy a wušnawamy, so šo w Jesužu Khrštužu nam Bóh, tón jedyn jeniczki Bóh šjewi, my wšchitzy, kiž my wušnawamy a wobkweščachmy: „Sa samóžu wšchitko pšches toho, kiž mje móžneho čžini, pšches Khrštuža!“ My wšchitzy dyrbimy šo hibacž, t. r. wšchudžom, hdyž šmy, šwědczicž wo šwojej wěrie a sa šwoju šwěru i wutrobu, i ertom, se škutfom, i žylym žiwjenjom a šadžerženjom.

A tak Boži dom, tak dyrbi šwójbnj dom to měštno byč, na kotrymž šo haji a na kotrymž šo hori lubošć ke Khrštuškej. A tak duchowny tak ma kóždy šchesczijan byč pšchipowědar a šwědt wěry do Khrštuža a ma štač w šlužbje Khrštuža, mjes wšchěmi pak niz najpožlejn, ale w přenim rnyku šchesczijanšta macž a mandželšta. A tak njewoła po prawom nětkle wjednistwo ewangeliškich žonow ewangeliške mandželške do „šchesczijanškeje žonškeje šlužby“, ale žyly wulki čžaž, kotryž je Bóh našchemu krajej a tak nam špoščik. Wón čže naž nětko tež wulkih namakacž, wulkih we šwěrnym dopjelnenju a wufonjenju wšchěch nadawłow a pšchiklušnosčow a runje tak we wobkweščženju wěrneje džakownosče.

Tu čže štaro-germaniške póhanštwjo, njech tež šnowa wobnowjene, nowe mozy nabycž a nam wutorhnyč šchšžnu šhorhoj a tak to šnamjo dohycza, haj to dohycze! A šako wot dawna šem tu telko liwšosče wo tym, šchtož šchesczijanšta wěra a nabožina, so je štrach, so šo w nej hišchče wjazny tepi hacž šo hižo je tepilo! A šako tu šmy my, my šchesczijenjo, a i nami našche šchesczijanške šwójby a wošady! So tu my šmy, to dyrbja widžecž, pntnyč, čzi jeni tak čzi druš, to dyrbi pntnyč a šacžucž žyly wótzny kraj, šacžuwajo móž žiweje wěry, kiž w naž škutfuje a pšches naž sa šbožo luda a kraja.

Žyrfej a štat.

Do wošadow. We wšchelakich wošadach pošlicjach wołokonoscherjo čžažopiž: „Der Glaubensweg“. Tutón njeje žane žyrwinške kopjeno, ale je kopjeno hibanja, kiž šo mjenuje „Glaubensbewegung Elm“. — Škasajmy šebi wšchitzy šwoje kopjeno. Ewangeliškich Eserbow njedželnik je našche kopjenko „Bomhaj Bóh“ a našch měščacžnik „Mijšionški Bóšok“.

S tutymaj twarimym mjes kóbu Bože kralestwo, hajimym swistki naschich wožadow, stutkujemym kóbu ja nasche Eserbstwo. To jene kaž to druhe, kaž to tšecze je nasch nadawt, nascha pšich-
klušnosć.

Se Saksteje do Saksteje a do wšchých kónčin. Sakski mi-
nisterij je nimo wufasa, kať masch khorhoj čžesćicź, wudało
scžehowazym wufas: So by kó tež swontownje a widomnje
wobkšwědcžilo, so kó wšchě stawym luda w žiwjenju a w kšmjer-
czi mjes kóbu swjasane, masch wšchě pšchewodženja na sjaw-
nych pucžach s němskim postrowom strowicź, hdnž kó kašchcź
bliži.

W Barlinje našta přenja židowsko-kšchecžijanška wo-
kšada. Wona ma tam kšwoje kšriedžišchcžo na Dranienburgskej
dróšy.

W Stuttgarcze kó sałožili wošebite s jednocženstwo, ko-
trež chze kó wo to staracź, so bychu wšchě kšwójby Eswjate
Pšigmo měli — a čžitali. Haj: a čžitali. Hizo, so kó tajke
s jednocženstwo móžesche a dyrbešche sałožicź, je hórka wob-
kštoržba. Esy ty tež kóbu wobkštorženym?

Wšchelate s bliska a dalša.

S Kšhwaczi. W naschim Božim domje wufschczi kó 35
(32) džeczi, a to 16 hólczkow a 19 hólczkow, 33 kónz lěta 1932
abo w lěcze 1933 narodžennych a dvě džesczi s přjedawšchaju
lětow, 30 mandželstich a 5 njemandželstich. — Pacžerškich
džeczi, kiž kšwój kšchcženstki kšlub wobnowichu, bě 28 (17). —
Wěrowanjow bě 30 (11), mjes nimi 5 s přjedawšchich lět.
— Pohrjebow běšche 21 (18). Najstarscha wumrě Marja Ma-
dlena swud. Wocžina rodž. Brankež s Wulkeje Dubrawy, do-
žpěwšchi 90 lět 8 mēšazow 11 dnjow. 4 semrěczi běchu w lě-
tach 80—90, 5 semrětnych w lětach 70—80, 5 w lětach 60—70,
2 w lětach 50—60, jena w 20 lětach a 3 džeczi, mjes nimi
dwě, kiž pol hodžiny po narodže wumrěschtej. — Spowědnnych
je kó nalicžiko 1059 (1056), mjes nimi 437 mužow a 622
žonow, 1029 w zyrkwi k Božemu blidu pobuchu a 30, kiž kó
kšori a braschni, doma Bože wotkasanje wužiwachu. Licžby
w spinkach pocžahuja kó na lěto 1932. — Kolekty wunješe-
chu hromadže 453,17 hr. Druhe dary, kaž móšchnicžka, sčhlicž-
ki, mišijonste dary atd. 466,51 hr. Domjaza šberka ja snuts-
lowne mišijonstwo wunješe 82,91 hr. Wšcho hromadže
1002,59 hr. (111,24 hr. wjazym hač lěto přjedym). Spomnicž
ma kó tu tež na wšchelate druhe, s kotrehož lubošcž k Božemu
domej spóšnawamym, na dobrowólnym zyrkwinski dawt, na wul-
keje božodžescžowaj sčtomaj, na zyrkwinsku kšorhoj, na wol-
tarne kšwěžy, na kwětki ja woltať, na darmotne fóry ja zyr-
keje, na džeko pšchi wurjedženju naměstnow a sčchcžekow atd.

S Borichiz. W Borichiskej wožadze narodži kó 41 džeczi
(24 wjazym hač 1932), 22 hólzow a 19 hólzow, 11 džeczi be-
šche njemandželstich, 1 hólz běšche morwonarodženny, 3 džeczi
kó sašo wumrěte. Wšched 100 lětami narodži kó 43 džeczi.
Wšchipowědało je kó 20 porow (5 mjenje hač 1932), w Bor-
schizach kó 11 porow swěrowa (4 mjenje hač 1932). Wšched
100 lětami běšche jich 19 pšchipowědanjow a 9 wěrowanjow.
Konfirměrowannych běšche jich 20 džeczi (10 wjazym hač 1932),
9 hólzow, 11 hólzow, 17 kšerbsžy a 3 němžy. Wumrěte je 26
wožadow (11 wjazym hač 1932), mjes nimi 6 mandželstich, 4
mandželste, 4 wudowžy, 4 wudowny, 4 nježenjene wožadby a 4
džeczi do 6 lět. 4 wožadby běchu pšches 80 lět stare, 7 pšches
70 lět, 3 pšches 60 lět, 3 pšches 50 lět; najstarscha wožadba be-

šche knjes Schworža w Boschczach, mjenužym 89 lět stary.
Wšched 100 lětami tu wumrě 35 wožadow. Eswjate Bože
wotkasanje je wužiwalo 1824 wožadow (31 mjenje hač
1932), 816 mužow a 1003 žonow; na kšerbskim 1371 a na
němskim 453, woprajenjow běšche 53. W kolektech je kó na-
šberalo 1823,13 hr. (79,73 wjazym hač lěto přjedym; wšche
teho kó ja mišijonstwo našbera 303,81 hr.

S Budyšhinta. W našchaj wožadze narodži kó 9 džeczi
(2 wjazym hač 1932), 3 hólžy, 6 hólzow, 1 hólz bě morwona-
rodženny a 2 njemandželstey. Wšchipowěda kó 6 porow (1
mjenje hač 1932), 3 porym kó swěrowachu. Wumrěte je 9 wo-
žadow (3 wjazym hač 1932), 2 do 10 lět, 1 do 30, 2 do 80 a
3 do 90 lět. Najstarscha wožadba běšche 87 lět stara. Kon-
firměrowalo je kó 1 hólz a 1 hólza. Spowědnnych běšche 471
wožadow (11 wjazym hač 1932), 343 kšerbskich a 128 němskich,
woprajenjow běšche jich 14. W kolektech je kó 227,20 hr.
našberalo.

S Wjelecžina. W lěcze 1933 narodži kó we Wjelecžinje
53 džeczi, 31 hólzow a 22 hólzow. Sčhry kó morwe narodži-
chu. Lěto přjedym bě licžba narodow wo 3 mjenšcha. — Wšchi-
powědanjow bě 54, wěrowanjow 49; to je wo 27 wěrowanjow
wjazym hač 1932. — Semrěte je w našchaj wožadze 43; kšo-
wanjow kšmym měli 51; mjes tutymi bě 31 mužškich a 22 žón-
stich; wumrěte je jich tať wo 1 wjazym a kšowalo kó wo 2
wjazym hač lěto přjedym. Mjes nimi bě najstarscha wožadba
Hana Sofija Schönež s Tutewalde, wona dožpě 85 lět 10 mē-
šazow 20 dnjow. — Eswjate wotkasanje wuži 2275, mjes
nimi 39 pacžerškich džeczi a 60, kiž doma kšwječžachu. Muž-
škich bě 929 a žónstich 1346. To je 6 spowědnnych wjazym hač
w lěcze 1932. — Do zyrkweje bu snowa pšchijatych 16 wo-
žadow.

S Sucžiny. Duschow: 987. Čžitarjow Mišijonsteho
Póškla: 16. Narodow: 18. Pacžerške džeczi: 17. Wěrowa-
njow: 7. Wšchipowjedało je kó: 13. Semrětnych: 13. Spo-
wědnnych: 569. Woprawjenjow: 18. Šberali kšmym: Kolekty:
311,10 hr., ja snutskowne mišijonstwo: 76,50 hr., w kašchcžič-
kach ja swontkowne mišijonstwo: 55 hr., w kašchcžičkach ja zyr-
keje: 57 hriwnow.

S Katež. Sańdžene lěto narodži kó w našchaj wožadze
49 džeczi (w lěcze 1932: 54), mjes nimi 7 (7) njemandžel-
stich džeczi. 37 (28) wožadow wumrě. Do mandželstwa stu-
pi 23 (21) porow. K Božemu blidu pobu 2383 wožadow
(w lěcze 1932: 2580). Konfirměrowašche kó 19 džeczi, 9 hól-
zow a 10 hólzow (1932: 40 džeczi, 23 hólzow a 17 hólzow).

S Šbjelsta. W našchaj wožadze, kotraž wobkšahuje Šbjelst,
Borschtu, Subornizu, Šerchczy a Šornje Bružy, wumrěchu
sańdžene lěto 18 wožadow, 5 mužy, 10 žonow a tři džeczi
(1932: 7). Narodžilo je kó 17 džeczi. 10 hólzow a 7 hólzow
(19). Swěrowa kó 13 porow (6). Spowědnnych běšche 550
(480 Němžow, 70 Eserbow), 244 mužy a 306 žonow. Pa-
cžerškich džeczi běšche 7, 4 hólžy a tři hólžy.

Na pucž.

Njebudž dužym po pucžu kšebi ženje na pucžu!

Wistowanje: Sa Setp.: K. .čž w B. — Sa Ser.: K. . a
w B. — Knjeni L. w D.: Dostach. Eso džakuju. Prošču wo
dalšche kšobudžeko. Redaktor.

Samolitoity redaktor farat Wyržacž w Noschcžach (Nosch b. Weissenberg).
Čžišchcž a nastad Šomolertez knižicžisčchcžetnje a knižatnje, sap. dr. s wobm. ruť.
w Budyšhincze. — Wufhadža kšobu kšobotu a pšaczi sčhtrócžicžetnje 108 pj.